

Чмельова О.С.

к.е.н., доцент

Кравцова Т.І.

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасне конкурентне середовище орієнтує підприємства на пошук нових основ та підходів до формування конкурентних переваг. Сьогодні цей орієнтир припадає на інноваційну діяльність, як вид діяльності, пов'язаний із трансформацією наукових досліджень і розробок, інших науково-технологічних досягнень у новий чи покращений продукт, як діяльність, спрямовану на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, випуск на національні та міжнародні ринки нових конкурентоспроможних товарів і послуг, діяльність, спрямовану на економічний розвиток країн.

Питання взаємозв'язку інноваційної діяльності та конкурентоспроможності підприємств всебічно досліджують зарубіжні та вітчизняні вчені. Значний науковий внесок у дослідження теоретичних і практичних проблем конкуренції, конкурентних стратегій, конкурентоспроможності та конкурентних переваг підприємств зробили такі вчені, як Г. Азоев, М. Портер, У. Чан Кім, Ш. Хант, Р. Морган, Р. Фатхутдинов, Антонюк Л. Л. та ін. Питанням інноваційної діяльності приділяють увагу такі вчені, як С. Д. Ентоні, М. Ейрінг та Л. Гібсон, Р. Моборн, Г. Чесборо, Л. Федулова та ін.

Конкурентоспроможність підприємства сучасні економісти розуміють як наявність ефективної стратегії конкурентного розвитку, можливості утримання та реалізації конкурентних переваг, виробництво конкурентоспроможної продукції з мінімальними витратами, якісне задоволення потреб споживачів, можливість адаптуватися до змін зовнішнього середовища, забезпечення розширеного відтворення господарської діяльності та досягнення стійкого становища виробника на ринку. На сучасному етапі світового економічного розвитку головною ознакою конкурентоспроможності стає її інноваційність, тобто здатність системи до безперервного розвитку, оновлення та змін діяльності на основі розробки та впровадження нововведень. Інноваційність також означає використання наявного науково-технічного, інформаційного та інтелектуального потенціалу підприємства з метою подальшого розвитку, підвищення результатів діяльності та якості життя. Вчені визначають, що ставка підприємств на інновації в сучасних економічних умовах є найбільш перспективним підходом, адже перемогу в конкурентній боротьбі отримують саме ті учасники ринку, які активно використовують інновації [1, с. 168].

Аналіз підходів підвищення конкурентоспроможності підприємств дозволяє стверджувати, що саме активізація інноваційної діяльності підприємства є запорукою отримання ним конкурентних переваг. Під активізацією інноваційної діяльності розуміють спонукання та заохочення працівників до діяльності, пов'язаної зі створенням і впровадженням нововведень, використанням інновацій шляхом застосування певної системи принципів, методів і стимулів, підвищення кількості впроваджуваних інновацій на підприємстві, збільшення обсягу випуску інноваційної продукції [2, с.14].

До конкурентних переваг, пов'язаних із інноваційною діяльністю, можна зарахувати пропозицію унікального товару чи послуги, унікальних методів їх виробництва або реалізації; пропозицію ліцензованих продуктів; спроможність змінювати характер конкуренції (з цінової на нецінову); нову концепцію продукції, послуги, процесу чи методу здійснення діяльності; зміну методів взаємодії між елементами системи з підвищенням ефективності менеджменту, логістики, організації мереж тощо [3, с. 6].

Розглянутий підхід можна визначити як внутрішні умови, що визначають інноваційну діяльність як основу формування конкурентних переваг підприємства. Інноваційний напрям розвитку міжнародного ринку та економік багатьох країн – є зовнішніми умовами, що визначають інноваційну діяльність як основу формування конкурентних переваг підприємства.

Сьогодні, в умовах стрімких змін у світовій економіці, процесів глобалізації, прискорення впровадження досягнень науково-технічного прогресу в практичну діяльність підприємств, підсилення конкурентної боротьби на ринку загострюється конкуренція вітчизняних та зарубіжних виробників, міжнародний ринок характеризується розвитком і диверсифікованістю нових технологій, намаганням країн перейти на інноваційний шлях розвитку [4,с.46]. Світова практика свідчить, що у конкурентній боротьбі зберігають і розширюють свої позиції на міжнародному ринку лише ті підприємства та країни, які активно розвивають міжнародний ринок технологій, застосовують нововведення та обирають інноваційний шлях розвитку, що характеризується більш широким використанням новітніх досягнень науки і техніки, інформаційних технологій, нових матеріалів, ресурсо- і природозберігаючих технологій, тим самим, забезпечуючи економічний розвиток самої країни.

Отже, забезпечення конкурентоспроможності підприємства в сучасних умовах може бути досягнуте на основі відповідним чином організованого процесу активізації інноваційної діяльності. Розробка і впровадження інновацій є основою підвищення конкурентоспроможності підприємства, забезпечення стійкого його існування на ринку та запорукою економічного розвитку країни в цілому.

1. Богма О. С. Роль інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності національної економіки / Богма О. С., Болдуєва О. В. // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 3 (7). – С. 166–170.

2. Гришова І.Ю. Проблеми формування інноваційної системи України / І.Ю. Гришова, Т.М. Гнат'єва // Інноваційна економіка. – 2014. – № 12. – С. 14-17.

3. Мазаракі А. Інновації як джерело стратегічних конкурентних переваг / Мазаракі А., Мельник Т. // Вісник КНТЕУ. – 2010. – № 2. – С. 5–17.

4. Бориц Л.М. Інновації та інвестиції в реальному секторі економіки: перспективи розвитку / Л.М. Бориц // Економіка ринкових відносин. – 2014. – № 2. – С. 44-51.

5. Грозна В.В. Підвищення конкурентоспроможності економіки України як передумова співробітництва с ЄС/В.В. Грозна // Актуальні проблеми економіки. – 2006, №11 (29). – С. 130-134.

Чмельова О.С.

к.е.н., доцент

Свічкарь А.А.

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ДОСЛІДЖЕННЯ ДАУНШИФТИНГУ ЯК ІННОВАЦІЙНОГО ПІДХОДУ ДО ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

В умовах глобалізації світової економіки, різкого посилення конкуренції, змінилося відношення до ролі людини в сучасній організації, до її ціннісно-мотиваційної структури та потребам. Сьогодні, одним з основних факторів економічного зростання країни, є адаптивна, гнучка, мобільна кадрова політика та інноваційні підходи до формування кадрового потенціалу сучасної організації.